

SEEING
STONES AND
SPACES
BEYOND THE
VALLEY

03.06. BNN
17.07. WWA

Lokalizacja
Domy Towarowe Wars Sawa Junior
ul. Marszałkowska 104/122
00-017 Warszawa

Godziny otwarcia
wtorek-niedziela 12:00–20:00

Bilety
dostępne na stronie
2022.biennalewarszawa.pl
w aplikacji GoOut
oraz stacjonarnie
w punkcie informacyjnym

Ceny
20 zł bilet wielokrotnego wejścia
(uprawnia do nieograniczonej liczby
wejśćw trakcie trwania wystawy)
10 zł bilet jednorazowy normalny
5 zł bilet jednorazowy ulgowy

Polityka biletowa dostępna na stronie
2022.biennalewarszawa.pl

Punkt informacyjny
Domy Towarowe Wars Sawa Junior
ul. Marszałkowska 104/122
komunikacja@biennalewarszawa.pl
tel. +48 789 859 220

Wstęp

Wystawa zatytułowana *Seeing Stones and Spaces Beyond the Valley / Widzące kamienie i przestrzenie poza Doliną*, która jest głównym wydarzeniem drugiej edycji Biennale Warszawa, poświęcona jest relacjom między władzą, autorytaryzmem, kapitałem, ekstraktyw i technologią. Ta perspektywa dopełniona została prezentacją alternatyw technologicznych, prototypów, idei oraz projektów spekulatywnych, które pozwalają wyobrazić sobie bardziej demokratyczną i równościową przyszłość.

Tytuł wystawy nawiązuje do motywu palantirów, czyli widzących kamieni z trylogii *Władca pierścieni* J.R.R. Tolkiena. Palantir to jednocześnie nazwa firmy technologicznej założonej w 2004 roku przez Petera Thiela, konserwatywnego prawnika i inwestora; zajmuje się ona zaawansowaną analityką danych, głównie na zlecenie rządu amerykańskiego. Druga część tytułu nawiązuje do książki Ramesha Srinivasana *Beyond the Valley: How Innovators around the World Are Overcoming Inequality and Creating the Technologies of Tomorrow*. Jej autor przedstawia alternatywne rozwiązania, obiekty i prototypy, które mogą stanowić przeciwwagę dla obecnego modelu technologicznego, stworzonego i zarządzanego przez prywatne, monopolistyczne korporacje we współpracy z ośrodkami politycznymi na całym świecie.

Jedna część wystawy poświęcona została konserwatywnej ideologii Doliny Krzemowej, infrastrukturze służącej do przesyłania danych, materialności technologii, roli państwa w cyfrowych systemach inwigilacji i nadzoru oraz ekstraktywizmowi surowców i danych, druga natomiast prezentuje algorytmiczne, organizacyjne, ekologiczne i infrastrukturalne alternatywy pozwalające przezwyciężyć splot autorytarnej władzy i technologii.

Program publiczny

3.06.

19:00
Otwarcie Biennale Warszawa 2022

4.06.

11:00–14:00
Wyobrażenia możliwych przyszłości, budowanie Sieci Zaufania
Warsztaty z Kyriaki Goni
[EN, zapisy]

17:00–18:30
Metryczny mistycyzm
Wykład performatywny: Zach Blas
[EN, zapisy]

19:00–20:00
Widzące kamienie i nowy porządek planetarny
Wykład performatywny: Bartosz Frąckowiak, Anna Galas-Kosil, Paweł Wodziński
[EN, wstęp wolny]

5.06.

11:00–14:00
Wyobrażenia możliwych przyszłości, budowanie Sieci Zaufania
Warsztaty z Kyriaki Goni
[EN, zapisy]

17:00–18:30
Obywatelski Troll w białym kapeluszu: kobiecy kino-konfesyjonał z pulpitu na żywo
Wykład performatywny: Clara Balaguer
[EN/PL, zapisy]

19:00–20:30
Zrozumieć SNET [ludzka infrastruktura ukryta za alternatywnymi kubańskimi sieciami komputerowymi]
Wystąpienie: Steffen Köhn i Nestor Siré
[EN, wstęp wolny]

9.06.

New Alphabet School
#Feralizing #dziczenie

18:00–18:30
Agonalne tchnienie
Performans Ani Nowak
[EN, wstęp wolny]

18:30–20:30
Wykłady: Jack Halberstam, Nikita Kadan, Joanna Rajkowska
[EN/PL, wstęp wolny]

12.06.

17:00–19:00
Al na traktory?
Debata z udziałem Andrei Beste, Karoliny Jarmołowskiej, Pawła Kobielusa, Kubu Kuleszy i Jana Skoczylasa
Prowadzenie: Weronika Koralewska
[PL, wstęp wolny]

24.06.

17:00–18:00
Do kogo należy internet?
Wystąpienie: Joanna Murzyn
[EN, wstęp wolny]

18:15–19:15
Wyspy w chmurze: niekompletny przewodnik po fizycznym internecie w Polsce
Wystąpienie: Vanessa Graf
[EN, wstęp wolny]

19:30–20:30
A gdybyśmy mogli przechowywać dane w roślinach?
Wystąpienie: Grow Your Own Cloud (Cyrus Clarke & Monika Seyfried)
[EN, wstęp wolny]

25.06.

11:00–12:30
Wprowadzenie do autonomicznych agentów ekologicznych
Wystąpienie: terra0

Wyhoduj własne DAO
Wystąpienie: Cyrus Clarke

Prowadzenie: Bartosz Frąckowiak
[EN, wstęp wolny]

13:00–14:00
Nowy ekstraktywizm
Wykład: Vladan Joler
[EN, wstęp wolny]

16:00–17:00
Praca i przemysł high-tech – kiedy zdrowie staje się sprawą poufną
Wystąpienie: Felix Lenz, Angela Neubauer, Ester Zwickl
[EN, wstęp wolny]

17:15–18:15
Kolonializm danych i cyfrowe mury graniczne
Wykład: Ulises Ali Mejías
[EN, wstęp wolny]

18:30–19:30
Pokój dla klimatu
Wystąpienie: Territorial Agency (John Palmesino & Ann-Sofi Rönnskog)
[EN, wstęp wolny]

19:45–21:00
Bezgraniczne utopie cyfrowe: akceptacja wzajemnych powiązań między ludźmi, istnieniami, przeszłością, teraźniejszością i naszymi marzeniami
Wykład: Ramesh Srinivasan
[EN, wstęp wolny]

26.06.

11:00–14:00
Jak zreorganizować krzemowe polityczną z Bernardem Stieglerem
Warsztaty z Anne Alombert, Michałem Krzykawskim i Danielem Rossem
[EN, zapisy]

16:00–18:00
Jak zreorganizować krzemowe technologie w erze cyfrowego zamętu?
Dyskusja panelowa z udziałem Anne Alombert, Michała Krzykawskiego i Daniela Rossa
[EN, wstęp wolny]

18:00–20:00
Wojna i maszyna
Wykład: Yuk Hui
[EN, wstęp wolny]

20:00–23:00
Ister
Pokaz filmu w reżyserii Davida Barisona i Daniela Rossa
[EN/PL, wstęp wolny]

1–17.07.

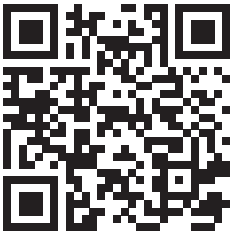
Uzbrojona demokracja
Projekt realizowany wspólnie z Kyiv Biennial i partnerami z East European Biennial Alliance
[EN, wydarzenie online]

16–17.07.

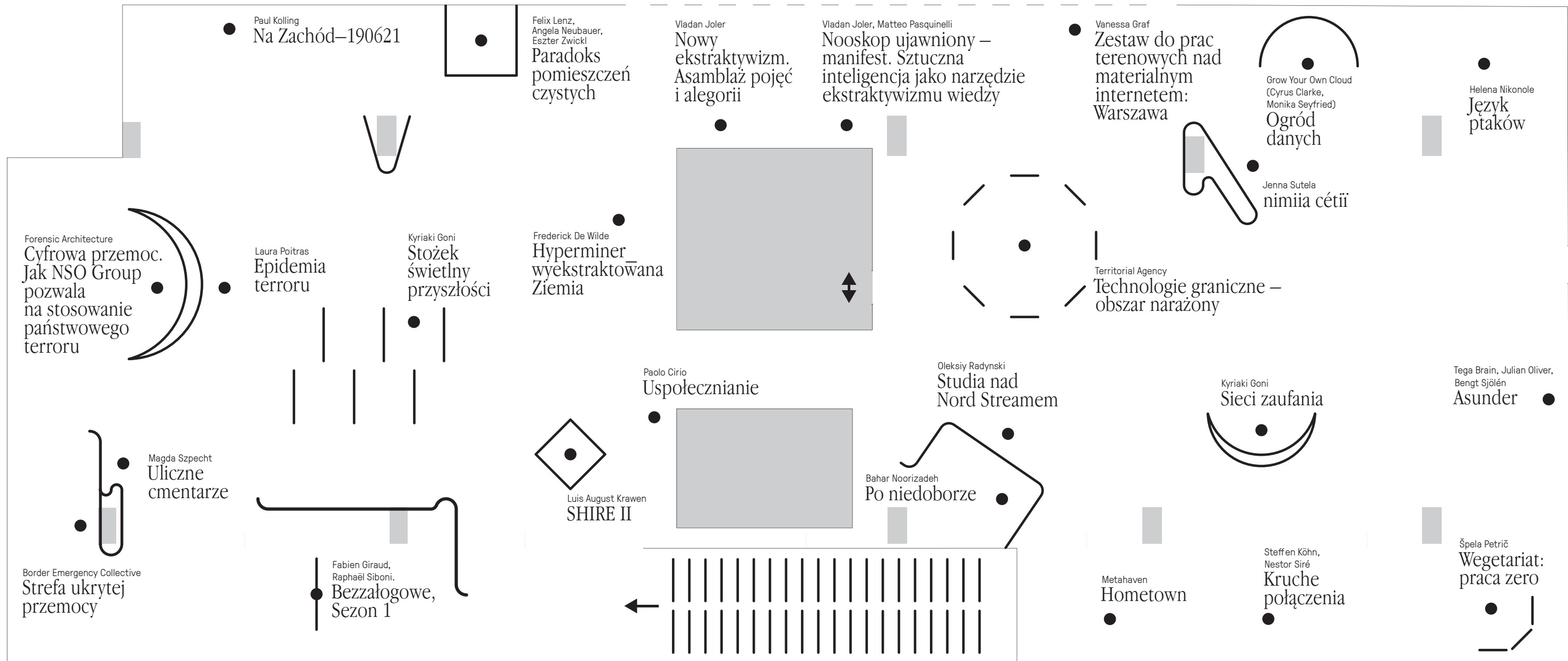
Room to Bloom
Warszawska odsłona programu realizowanego wspólnie ze Studio Rizoma i European Alternatives
[EN, wstęp wolny]

17.07.

20:00
Zamknięcie Biennale Warszawa 2022

Wstęp na wydarzenia towarzyszące bezpłatny. Orowadzania po wystawie w każdą sobotę i niedzielę o godzinie 14:00, w cenie biletu wstępu.

Sploty tematyczne

Ekstraktywizm

Współczesne formy ekstraktywizmu obejmują już nie tylko ekstrakcję planety, jej złóż, biosfery. Sięgają znacznie dalej, poza Ziemię, obejmując kosmos, a ich ambicją są kolejne planety układu słonecznego. Ekstraktywizm po raz pierwszy w historii sięga również w głąb człowieka, do jego najgłębszych pragnień, zachowań i doświadczeń. Wydobywanie danych z ludzkiego życia, gromadzenie śladów aktywności w sieci, tzw. nadwyżek behawioralnych, ma swoje analogie ze strategiami kolonialnymi. Przejmowane z chwilą akceptacji „ciasteczek” czy warunków korzystania z aplikacji, jak surowce, są poddawane obróbce, rafinacji, a następnie podzielone na frakcje dane przekształcają ludzkie pragnienia na realne zyski.

Algorytmy

Algorytmy coraz lepiej rozpoznają nasze skłonności, zachowania, potrzeby, pragnienia, nawyki. Potrafią odkryć rozmaite wzorce w różnych zbiorach danych, od nauk ścisłych, medycyny, ekonomii, przez procesy społeczno-polityczne, aż po techniki nadzoru, kontroli i inwigilacji. Nie tylko „zauważają” prawidłowości czy korelacje, ale tworzą hipotezy. Wiele naszych wyborów indywidualnych i zbiorowych, to, z kim rozmawiamy, jakie treści do nas docierają, często jest rezultatem działania algorytmów. Wiedza dotycząca ich działania zazwyczaj jest nam niedostępna. Została zamknięta w „czarnej skrynce”. W ten sposób stają się systemem ukrytej władzy, narzędziami nadzoru i kontroli społecznej.

Państwo inwigilacyjne

W połowie 2021 r. Amnesty International opublikowało raport poświęcony Pegasusowi, oprogramowaniu szpiegowskiemu stworzonemu przez izraelską firmę technologiczną NSO Group. Przedmiotem analiz były m.in. urzędnicy, które zdaniem ich użytkowników, zostały zhakowane czy zainfekowane złośliwym oprogramowaniem. Jak stwierdzili eksperci Amnesty International, w większości krajów dysponujących Pegasusem, oprogramowanie wykorzystywane było do śledzenia i namierzania opozycyjnych polityków, aktywistów, dziennikarzy i obrońców praw człowieka.

Ideologia

Co łączy tolkienowski świat fantasy ze startupowymi firmami idealizującymi technologiczny postęp i ultrakonserwatywną, nacjonalistyczną polityką? Po zamachach na World Trade Center rząd amerykański zaczął tworzyć systemy pozyskiwania informacji cyfrowych. Do ich działania niezbędne były zaawansowane systemy informatyczne, zdolne analizować wielkie ilości danych. Zadanie połączenia Krzemowej Doliny z wojskiem i służbami bezpieczeństwa nie było szczególnie trudne. W ten sposób powstał quasi autorytarny obszar, zarządzany przez wielki kapitał i państwo, a zarazem wyłonił się nowy paradygmat Krzemowej Doliny, w którym mieszczą się zarówno militaryzacja technologii, wiara w wyjątkowość Zachodu, libertarianizm, filozofia Ayn Rand, jak i elementy mitologii fantastycznej Tolkiena.

Infrastruktura

Gdy mówimy o Chmurze, wyobrażamy sobie rozproszone w powietrzu, swobodnie unoszące się cząsteczki danych, które nie mają swojego ciężaru, fizycznej masy i są niepochwytne. Język, którym opisujemy najnowsze technologie, podkreśla ich lekkość, zwinność, ulotność, niematerialność. W rzeczywistości sieć nie jest jednolita i gładka, jak zazwyczaj o niej myślimy. Internet, chmura, centra danych opierają się na bardzo konkretnym szkieletcie materialnej infrastruktury. Począwszy od małych routerów domowych, przez kable łączące je z większymi strukturami sieci, aż po kręgosłup sieci, czyli duże struktury kabli i światłowodów, położone na dnie oceanów i mórz oraz przecinające całe kontynenty, przesyłane są ciągi zer i jedynek kodujące wszystkie informacje z naszego świata.

Przyszłość

Algorytmy często odtwarzają istniejące klasyfikacje, dychotomie, uprzedzenia i stereotypy genderowe, klasowe, rasowe i seksualne. Wprowadzana bez rozważań automatyzacja zaprzepaścić może te wcześniejsze krytyczne wysiłki. W takiej sytuacji niezwykle ważne jest odwołanie do kreatywności i sprawczości ludzkiej. Aby to zrobić, powinniśmy wyjść poza ramy stworzone przez firmy, dyskurs i praktyki Doliny Krzemowej oraz bezustannie pracować z poszerzaniem granic naszej wyobraźni, z rozciąganiem jej i kwestionowaniem oczywistości, by tworzyć pole dla potencjalności, nowych praktyk i idei. Ten nowy świat z pewnością będzie światem, w którym technologie kształtować będą większość zjawisk politycznych, egzystencjalnych, społecznych, ekologicznych czy ekonomicznych. Od nas zależy, w jaki sposób go urządzimy.